„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком, недељом, на целом табаку, и уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ СВА
за Аустро-Угарску
за целу годину . . . . . 14 ф. — в.
за по године . . . . . 7 ф. — в.
за четврт године . . . . . 3 ф. 50 в.
за 1 месец . . . . . 1 ф. 20 в.
За Србију (у сребру)
за годину 35 дин. за пола године 17½ дин
за четврт године 9 динара

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, а жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплату и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се.

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Појединих бројева стају 10 новч.

БРОЈ 172. У Новом Саду у уторак 6. (18) новембра 1884. ГОДИНА XIX.

Политички преглед

Прошле среде **предали су изасланици сабора троједничког** г. г. М. Хрват и В. Ђурђевић у Будим-Пешти Њег. Величанству цар-краљу **саборску адресу**. Председник саборски г. М. Хрват изговорио је том приликом краћу беседу, на коју је Њег. Величанство одговорило овако: „Примам адресу с радошћу и надам се, да ће сабор троједнички, стојећи на законитом темељу, и даље деловати за добро земље.“ Овим је био довршен официјални део аудијенције. Његово Величанство говорило је за тим још о деловању сабора троједничког у потоњем времену, нагласив, да је сабор у последње време много више учинио, но у свој осталој сесији. Њег. Величанство је изразило наду, да ће сабор сада, на основу пооштреног пословника саборског, много успешније моћи радити, а осим тога дао је краљ израза жељи, да сабор донесе закључке, попут којих ће се Граница коначно сјединити с матером земљом. Најзад је Њег. Велич. нагласило, да је грађењем железничке пруге Барч—Дарувар и пруге кроз Загорје задовољено потребама и жељама народа у Троједници. На примедбу председника М. Хрвата, да би по интересе Троједнице веома угодно било, да се сагради и пруга Брод-Сања, одговорио је краљ, да и он држи да би врло добро било, да се пруга та што пре изведе. Тиме је била довршена аудијенција.

О политичким намерама бискупа Штросмајера пишу „Пол. Кор.“ из Загреба ово: „Овде се у опште држи, да се иза свечаног отварања галерије слика крију тајне намере бискупа Штросмајера око унапређења својих политичких цели, које, разуме се, не могу никако ићи у прилог садањој влади. Бискуп је осетио потребу, да поврати своју популарност, која је за последњих избора јако потресена. Цел коју бискуп Штросмајер иде да постигне, то је образовање једне здружене, опозиционе странке, под његовим предвођењем и окриљем. Но тај покушај нема никаква изгледа, што ни умерена опозиција, а ни Старчевићева партија не показује ни најмање воље, да му се придруже. С тога бискуп Штросмајер неће постићи ништа више но само што ће се компромитовати. — Тако поменути лист.

Руски лист „**Нов. Времја**“ донео је у једном од последњих бројева својих допис са Цетиња, у ком дотични дописник разлаже и доказује, да мере **о сеоби херцеговачких устаника и бегунаца** нису потекле из сопствене иницијативе владе црногорске већ услед наваљивања иностраног звања ове монархије. Кад је Аустрија, вели дописник, ставила потраживање, да се ови страдалници уклоне са границе херцеговачко-црногорске, те кад је ова жеља кабинета бечког устаницима објављена, искупише се они у Никшићу на договор, те после подробног расматрања свог положаја реше, да замоле кнеза Николу, да их исели у Русију, не би ли се тако Црна Гора опростила од материјалних и дипломатских неприлика, којима је због њих изложена. Уједно изјавише, да се не могу селити на југ Црне Горе, где би им живот, са недостатка материјалних средстава, још много тежи морао бити. Кнез Никола отишао је на први глас о овоме збору у Никшић, и његовој интервенцији је пошло за руком усташе склонити, да се, за сада, на селе у Русију, већ да се један део са вођама Стојаном Ковачевићем и Пером Тунгузом привремено настани у Уцињу, а остали са Трипком Вукаловићем да се преселе у Подгорицу. — Тако дописник „Нов. Времја,“

Расправе делегација дале су повода опозицији талијанској, да да израза своме **незадовољству** у погледу политичког, трговачког и поморског положаја **Италије** према Аустро-Угарској. Она, опозиција, одобрава истина изјаву министра Калнокија о пријатељским односима међу Аустро-Угарском и Италијом, али у погледу односа према Немачкој очитује, да је Италија само с неколико речи поменута, а када ће се вратити посета краља Умберта, о томе гроф Калноки није ни речи проговорио. Не мање непријатно дирнуо је опозиционе политичке кругове у Риму експосе подадмирала Стернека и предлози овога у погледу мера, које би се имале прихватити и оживотворити ради даљег усавршења поморске силе аустро-угарске, јер се кругови ти плаше, да ће уплив и моћ Аустро-Угарске на јадранском мору ојачати па и превагнути ако делегације прихвате сва потраживања адмиралова. Најзад није опозицији талијанској ни то по вољи, што је у делегацијама потакнуто питање о склапању трговачког уговора са Грчком. У том гледају они велику опасност по развитак па и опстанак талијанске трговине. Подсећајући на славну прошлост Италије у овом погледу, упозорују они меродавне кругове, да се пожуре овој опасности доскочити, док се Аустро-Угарска сасвим неугњезди у земљама, што леже дуж источне обале мора јадранскога.

Из делегација.

У сједињеном одбору четвораце делегације угарске питао је делегат Ђурковић министра Калајија, да му одговори: Докле мисли влада у поседнутим покрајинама задржати садањи порезни систем? Пре но што је ово питање ставио, очитовао је поменути делегат, да по искуству, стеченом у тим покрајинама, садањи порезни систем, који се оснива на десетини, не одговара ни интересима државе, ни оних, који стоје под тим порезним системом. Калајија је одговорио овако: Десетина је главна врста порезе, с тога се има и даље и ако не у садањем облику одржавати, као накнада за земљарину. Прелаз од десетине ка систему земљарине не само што није лак и да изисвује извесне предуслове, већ се ти операције мора извести сасма опрезно како са економног тако са политичког гледишта. У том погледу слободан сам напоменути као пример суседну државу Србију, која је већ пре више од 50 година почела уводити јевропске уредбе, те је већ од 20 година преустројила све своје односаје у духу јевропског законодавства и управе, па је ипак истом ове године увела земљарину, дочим је до сада имала само главарину. Надам се, да у Босни неће тако дуго трајати, но главна је задаћа, да изведемо катастар. У том погледу могу изјавити, да су катастралне радње, у колико се односе на премеравање земље, посве довршене месеца октобра ове године. Те радње стале су до душе више од 3 милијона форината, но тај трошак подмирио је земаљски прорачун. Катастар, међутим, још није довољан, па да се од десетине пређе систему земљарине, јер ту треба у ред довести још неке посебне односаје у погледу поседа. Не хотећи се потање упустити у разлагање тога питања, које је до сада већ толико пута разглабано, имам једино то приметити, да се наиме и пре свега мора у ред довести посед шума и ливада. То су свуда најтежа питања. Једва да ће могуће бити те односаје тако у ред довести, да уређење то у исто доба обухвати целу земљу. Но ми смо већ почели уређивати односаје шумскога поседа; ове су године уређена два среза, а уређење ово наставиће се из године у годину, док посао коначно не буде довршен. Примећујем да сам више пута размишљао о томе, не би ли било могуће створити прелазно стање, који би прелаз к земљарини учинило могућим, начином, који би и становништво лакше схватило и прихватило. Кад питање то буде дозрело, поднећу предлог, па ће се моћи покушати, да се изведе. — Тако Калајија, а ми би веома радознали били дознати, шта је министар хтео да докаже с речма, да је Србија кроз потоњих 50 година имала само порез на главу. Код нас порез на главу а десетина није једна те иста ствар. Или је министар хтео да каже, да садањи порезни систем у поседнутим покрајинама, такозвана десетина, треба бар још 50 година у животу да остане? Ал не, министар неће још пуних 50 година у Босни и Херцеговини да експериментише, он се нада, „да у Босни неће тако дуго трајати“, из чега се опет даје закључити, да г. Калајија држи, да ће мандат јевропски бар још 50 година у крепости остати, појава, која доказује, да је г. Калајија по природи врло побожан, јер радо и врло много — верује. Полазећи с тог станишта, рекли би и ми с г. Калајем, „да у Босни неће тако дуго трајати“

*

У истом одбору рекао је Калајија о порези у поседнутим покрајинама ово: Прелиминар прихода и расхода за годину 1885., кад се сравни са досадашњим свотама, показује повишење, и то од прилике 500,000 фор. код сваког. Могло би се истина упитати, да ли прорачун, који показује таково повишење, почива на реалној основи, да ли не прети опасност, да ће се при подмиривању управних трошкова морати апеловати на финанцијалну потпору ове монархије. Нека ми се дозволи, да у погледу важних врста порезе наведем ефективне резултате више година заједно са резултатима године 1884. и 1885. Резултати године 1883. не могу се, као што се само собом разуме, сматрати аутентичним до последњег повећа, јер се обрачун обично обавља нешто касније. Главна врста порезе јесте десетина. Десетине пало је у години 1880-ој 2,678,000 фор., у години 1881-ој 2,427.000 фор. Види се дакле, да се доходак десетине умањио, а то за то, што је у години 1878. кад је окупација изведена, и у г. 1879. било великих заостатака, који су у г. 1880 наплаћени. У погледу резултата године 1881. имам приметити, да резултат те године одговара 15-месечној управи, јер смо прорачунску годину превели од 1. јануара на 1. април. У год. 1882-ој, у којој је владао устанак, изнели су дохотци 2,028,000 фор. Овај се износ свакако има сматрати најмањом свотом, јер су заостатци пређашњих година покупљени и јер се десетина услед устанка морала умањити. Године 1883. изнела је десетина 2,460 000 фор., дакле на 450.000 фор. више него у минулој години. Сравнимо ли ову своту са свотом пређашњих година и узмемо ли у обзир заостатке и резултат године, у којој је владао устанак, тада тих 2,460.000 фор можемо узети као максимум, највећу своту, која се може добити од десетине. У колико приходи од год. 1880. до год 1882. не изгледају велики, морам поменути лепе и управо величанствене институције, које је мој претходник извео онде великом муком и енергијом, а могу казати и великом одважношћу. — Како се у Босни-Херцеговини манипулише доста је ако поменемо, што се и из ове изјаве министрове види, да је десетина у години 1880-ој износила 2,678.000, у којој своти су убројани и заостатци прошлих година, а у години 1883. износила је десетина 2,460.000 фор., без икаквих заостатака. Не стоји дакле да је десетина умањена, већ баш на против, она се повећала, а то тумачи довољно основаност тегоба народа у поседнутим покрајинама у погледу неспособности јавних терета и дација. Према овоме није чудо, што се министар нада, да ће се реформа порезног система у Босни може бити за једно 50 година дати извести, ако међутим какви непредвиђени догађаји без дозволе па и без саучешћа министарских реформатора дотичне односе како год из темеља не — реформишу. Vederemo!

Хрватски сабор.

[Седница од 15. (27.) октобра.]

(Наставак.)

Заступник др. Мазура. Не слаже се са изјавом бана, да се у превишњем отпису не изражава друго већ назор светле круне. Ово по уставни начели не стоји, јер чим је круна изабрала своје одговорне министре она се одма повлачи натраг, те назоре у прев. отпису не изражава круна већ уставна влада, она влада, коју је круна изабрала да буде посредником међу њом и сабором. Бан је изјавио, да друга ставка крај. отписа одговара потпуно нагодбеном закону, јер да нагодбени закон изражава нераздруживост земаља угарске круне и државну заједницу. Да нагодбени закон изражава државну заједницу, то ни е нико порекао, већ је само реч о државном јединству. Бан је рекао, да су обе речи синонимне, те и краљевски отпис употребљује час државно јединство час опет заједница. Па ипак по назору свију правника велика је разлика између државнога јединства и државне заједнице, јер једно је, како Немци кажу: Bundes-Staat друго пак Staaten-Bund. Говорник се не слаже ни с оним назором бана, да је реч државно јединство оправдана тим, што међу Троједницом и Угарском има јединствених послова, који се морају јединствено обављати. Не стоји, да има у битности таквих јединствених послова, већ једино у решењу, те се реч државно јединство не може ни на ово применити. Државна заједница означује, да Хрватска има свој државно политички индивидуалитет, а док постоји заједница не може бити никакове јединствене државе. Ако и има послова, који су у решењу јединствени, то се ипак од јединства обављања послова не сме конклудирати на битност заједнице.

Бан каже, да се како земаљска тако исто и заједничка влада строго држе закона. Кад то бан каже о заједничкој влади, мора му одговорити, да то није у сугласју са чини заједничке владе, јер заједничка влада управо сваки бан крњи нагодбени закон.

Што је бан споменуо у погледу избора, на то примећује говорник, да он може назначити место и имена дотичних чиновника, који су безакоње учинили. Бан је даље рекао и то, да високо цени потпору већине сабора, јер је уверен, да та потпора долази од поверења народа. Ово не стоји.

Председник Хрват не може допустити, да се сабору пориче, да није израз народне воље.

Завршујући говорник вели: Још би да проговорим о адреси странке права. Уклањање предлагача и адресе скинуло је ваљда и предлог са дневног реда, јер нема ко да га брани. Та чињеница доказује да сабор није потпун, јер нису у њему заступљени 25 котара земље.

За који дан биће стављен на дневни ред закон о укидању пороте. Закључак или боље рећи продужење јучерашње седнице даје ми доказа, да се иде правцем, који се по мојем осведочењу не слаже са саборским пословником. У очи тога и пошто сматрам, да се закони не могу све дотле доносити, док сабор опет потпун не буде, дозволите ми, велештована господо, да повучем на се своју основу о адреси и да изјавим у име своје и својих једномишљеника, да се ми све дотле из ове саборнице удаљујемо, док се на упражњене столице не позову искључени заступници.

Председник Хрват очитује, да се сабор сматра и да ће се увек сматрати законитим и потпуним. (Бурно живио на десници и у средишту.)

При гласању, које је за тим предузето прихваћен је једногласно нацрт адресе саборске већине.

У специјалној расправи стави заступник др. Франк ставци 2 алинеји 6. овај додатак: „да битна установа нагодбеног закона садржава одлучну, с начели и услови саме ове установе у протусловљу стојећу бројну погрешку, која вређа част хрватског народа и подвезује његов материјалан процват“.

(Наставиће се.)

Дневне новости.

(**Прослава имендана црногорског престолонаследника.**) Читамо у „Гл. Цр.“: „Јуче на Митров дан прослављен је на Цетињу имендан Њег. Светлости књажевића Мирка. Иза службе божје, која је, као обично, тога дана држана, било је у овд. св. обитељи благодарење, на ком је чинодејствовао преч. г. архимандрит Митрофан са више свештеника а присуствовали су: Његово Височанство Кнез са светлим члановима владајућег Дома чиновници и народ. Како се Његова Светлост Књажевић Мирко већ од дуже времена на Реци налази, то су му тамо отправљене одушевљене честитке са разних страна.“

(**За културне већнике у Троједници**) именовани су: Стеван Симоновић, велеposедник у Каменици, Ернес Шпилер, велеposедник у Петровци, Игњат Петенкофер, властелински управитељ у Руми, Виктор Рогулић, велеposедник у Шатринци, Митрофан Павловић, администратор манастира Бешенова и Драгутин Марбуш, властелински управитељ у Бућановци.

(**Џиновски рад.**) „Клагенфуртске Новине“ жале у једном од последњих бројева за губитком једнога старине међу слагачима у штампарији тог листа, који је (слагач) умро у 80-ој години својој. Слагач овај провео је 66 словом: шездесет и шест година поред сандука са ливеним словима. Овака издржљивост, вели поменути лист, превазилази заиста све досадашње примере. — А чим је за живота била награђена?

(**Петорци.**) У Завидовићу, срезу женчанском, родила је жена бега Старковића 12-ог о. мес. петорке, и то све саме мушкарце. Од ових беху потпуно развијена прва тројица, — но свих петоро умреше у једном сахату. Мати се налази у повољном здрављу.

(**Учтив фалзификатор.**) О таком једном врло учтивом варалици пишу из Лавова у Галицији: У главној поштанској каси нађе се пре неколике да-

на једна лажна новчаница од 10 форината, на којој доле, где иначе стоји текст из законика, који вели, да ће се сваки казнити по закону, који прави лажне банке, — стоји овај натпис: Извините, што наводим овде речи, које се у самом оригиналу налазе. Учинио бих и то, али би ми било врло тешко, јер бих морао све оне ставове веома ситним словима написати. Немам ни апарата за штампање. Молим дакле за извињење због ове мале неправилности. У исто време наводим, да ова банка има већу вредност, него друге обичне што је имају, јер сам на њој радио пуних педесет сахати, због чега не могу много њих ни направити. Али још три ипак имам. 12 сахати. Кракова 884."

(Метеор.) Из Марије Бистрице јављају, да се у ноћи од прошлога петка на суботу, видела у ваздуху јасна светлост попут сунца, која је силном брзином летела према југо-западу и као да се сасула на међи између села горње Планине и горње Стубице у Загорју. Од капеле на Сазу видео се онај предел тако расветљен, као при највећој бакљади

(О Кумберланду.) Нашим читаоцима познат је чувени М. Кумберланд, који је прошле године долазио у Беч и у Пешту, те ту у најотменијим друштвима погађао мисли разних личности на особит начин. Он се сад бави у Берлину, где даје представе своје. Али прошлог понедељника је учинио нешто са свим изванредно, чим је превазишао све што је до данас у томе читању мисли постигао. Он изађе тог дана пред друштво и рече, да хоће да нађе ствар, коју ће један из друштва сакрити где хоће и како хоће. Међу гостима се налазио и сам немачки министар просвете Гослер са својом женом, кинески посланик са женом и сином, грчки посланик, принц Фирстенберг, принц Лихновски и многе друге отмене личности. Пре свега учини Кумберланд своје претходне опите, које свакад чини, а то је да нађе доброг помагача, добар „субјект". За то изабра принца Фирстенберга. Кад то би, онда одмах устаде изабрани субјект, да са принцом Лихновским и професором Леом сакрију иглу, коју су за то спремили, и коју треба после да нађе са везаним очима Кумберланд. Но они се не задовољише да ураде као обично што су други чинили, те да сакрију иглу онде у другој којој соби, него седну на кола па на по сахата далеко оду, те тамо забоду иглу у наслоњач на једним колима. После тога се врате натраг и представе се Кумберланду, који одмах даде да му се свежу очи а и руке једним челичним ланчићем, па онда тако везаним рукама узе принца Фирстенберга за руку, па се упути с њим и с оном другом двојицом на поље, па кроз многе и многе улице гурајући се кроза силан свет, стиже најпосле и на Виљемову пијацу, одакле се упути палати Фридруха Карла, где је описао на неколико места зидове, а оданде поведе своје пратиоце на један насип подигнут за кола, где се упути право оним колима, на којима напипа на наслону место, где је игла била забодена. Гомила света са највећим удивљењем поздрави изванредног вештака, који беше ужасно изнемогао од силних напора. М. Кумберланд обично западне у неко грозничаво расположење кад год врши такав који тежак задатак, али га ипак изврши.

Народна просвета.

(Школа. — Књижевност. — Уметност. — Позориште.)

Рад српског ученог друштва.

Извод из записника
УПРАВА.

VI. састанак, 18. маја 1884 год.
(Свршетак.)

Нека се опомене учено друштво, да му је некада дало награде за прву збирку 100 дуката, а 1869 нудило му је толико за четири збирке, он је ипак уверен да од трију збирака, које су овде, само једна вреди 100 дуката.

Сада пак предлаже, да му друштво на примљених 20 дуката исплати још 60, па је рачун свршен.

Најпосле моли, да му се, због порушеног здравља и потребности, одмах пошље 30 дуката.

Одлучено би, да му се пошљу 20 дуката под рачун, док се ствар коначно не реши.

Бр. 5. Др. Ђ. Мушицки шаље три примедбе своје, да се употребе при штампању рукописа, које је он друштву уступио.

Уступају се на употребу секретару, као уреднику Гласника.

Бр. 6. Српско академијско књижевно друштво „Србадија" у Грацу моли, да би му учено друштво изволело шиљати своје Гласнике.

Одлучено, да му се шаљу, почев од Гласника 55.

Бр. 7. За чланак српски буквар од 1780 у Новом Саду, који је поднео Радован Јовановић, одређује се хонорар одсеком 40 динара.

Бр. 8. Госпођа Марија Микшичек Груби из Брна моли, да јој друштво јави: има ли у српској књижевности илустрованих романа и новина, особито ако су цртежи од домаћих уметника. Рада је да их пошље у Немачку, па ако се илустрације допадну, да с одобрењем пишчевим гдекоји комад и преведе. Она од своје стране нуди нашим новинама реферат о славенским књижевностима, или о француској и италијанској.

Одлучено, да се пронађу и састави списак таких романа и новина, па да јој се пошље. А понуда госпођина за реферате узима се на знање и објавиће се записником у новинама.

Бр. 9. Књиге, које је учено друштво са захвалношћу примило:

Од академије јужнословенске, Rad, knjiga 69[1] и 70. Загреб 1884.

Од академије јужнословенске, Stari pisci, knjiga 14. Djela Gj. Palmotića, III.

Од академије јужнославенске. Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, obradili Gj. Daničić, M. Valjavas, P. Budmani. Svezak 5. (drugoga dijela 1), četa — dali. Загреб 1884.

Од академије јужнословенске. Flora Fossilis Susedana auctore Georgio Pilar. Загреб 1883.

Од писца Dobrušta, priobćio arhimandrit N. Dučić. Загреб 1884.

Од издавача. Шематизам православне епархије бококоторске, дубровачке и спичанске за 1884. У Задру.

Од писца, Две три речи о „Граматици старога словенскога језика за средње школе кр. С., саставио Стојан Новаковић, у Београду 1884". Од Јована Живановића.

Од писца, Ј. Ђ. Авакумовића: Нужна одбрана, Београд 1883; — Стицај злочина, Београд 1883; — Продужени злочин, Београд 1882 год.

Од редакционог одбора, Србадија, алманах српакад. књиж. друштва „Србадије" у Грацу. Нови Сад 1884.

Memorandum composé et publié par le comité élu par l' assemblée générale des representants des électeurs Romains tenue à Hermanstadt le 12, 13 et 14 mai 1881. Paris 1883. год.

Научна академија у Берлину, Sitzungsberichte, I до XVII 1884.

Политичке вести.

— **Бан Кун** вратио се прошле недеље из Будим Пеште у Загреб.

— **Мишкатовић** положио је свој мандат као члан делегације. Узрок лежи у томе, што је, као што јављају, веома опасно оболео.

— Гувернер аустро-угарске банке преговарао је приликом свог последњег борављења у Будим-Пешти са министром Сапаријем о обнови привилегија банке аустро-угарске.

— У Београду почела је веома жива агитација око предстојећих општинских избора.

— Немачка је своју агентуру у Београду повисила на степен посланства.

— Руском министру унутрашњих послова дата је пуномоћ, да појединим особама може забранити пребивање у пољској губернији.

— Из Беча јављају, да је влада талијанска изјавила грофу Калнокају своје задовољство на његовој беседи пред делегацијама, у колико се иста односи на Италију.

— Јављају, да је војвода кембрички понудио цару Виљему, да преузме владавину над Брауншвајшком као тутор малолетног сина војводе кумберландског, ако се овоме зајемчи само браунштвајшки, но цар Виљем је одбио ту понуду.

— У француској комори почела је расправа буџета

— Из Лондона јављају, да је у ствари изборне реформе постигнут споразум међу владом и конзервативци.

— Прошле суботе почела су у Берлину под председништвом кнеза Бизмарка саветовања таковзване Конго-конференције, којој је задаћа, да стави у ред односе на западу Африке.

Народна привреда.

(Земљорадња. — Индустрија и занатлијство. — Трговина. — Финансија. — Саобраћајна средства.)

(**Срећке угарског црвеног крста.**) Код жребања предузетог дне 19. (31.) октобра по подне у Будим-пешти извучено је следећих 11 серија, и то: бр. 1419, 2583, 3136, 3578, 4027, 4082, 5176, 5783, 6692, 7299, 7541. Сваки број, који је снабдевен једном од ових серија исплатиће се са 6 фор. Главни згодитак са **50.000** добива серија 3719 бр. 42, други згодитак са **5000** добива серија 3320 бр. 6. По **1000** ф. добивају: сер. 1020 бр. 21, сер. 1685 бр. 65, сер. 4662 бр. 75; по **500** ф. добивају сер. 1048 бр. 93, сер. 2390 бр. 15, сер. 2606 бр. 35, с. 3314 бр. 97, сер. 3893 бр. 14, сер. 6027 бр. 53, с. 6150 бр. 42, сер. 6439 бр. 90, сер. 6783 бр. 82, с. 7917 бр. 53; по **100** ф. добивају: сер. 197 бр. 37, сер. 512, бр. 99, сер. 780 бр. 98, сер. 1889 бр. 73, сер. 2428 бр. 78, сер. 2583 бр. 36, сер. 2633 бр. 47, сер. 2930 бр. 3, сер. 3149 бр. 30, сер, 3860 бр. 10, сер. 4180 бр. 10. сер. 4583 бр. 22, сер. 4846 бр. 88, сер. 5054 бр. 17, сер. 5118 бр. 35, сер. 5136 бр. 89, сер. 5174 бр. 4, сер. 5877 бр. 46, сер, 6532 бр. 93, сер. 6657 бр. 41, сер. 6828 бр. 8, сер. 7059 бр. 57, сер. 7082 бр, 76, сер. 7191 бр. 52, сер. 7673 бр. 72; по **50** ф. добивају сер 104 бр. 7, сер. 149 бр. 65, с. 196 бр. 17, с. 693 бр. 60, с. 697 бр. 70. с. 947 бр. 81, с. 998 бр. 6, с. 1416 бр. 4, с. 1592 број 54, серија 1624 број 89, серија 1806 број 89, серија 2186 број 60, серија 2204 број 57, сер. 2218 бр. 100, сер. 2722 бр. 2, сер. 2743 бр. 32. с. 2874 бр. 87, 3020 бр. 96, с. 3049 бр. 8, с. 3114 бр. 34, с. 3115 бр. 93, с. 3148 бр. 68, с. 3312 бр. 7, с. 3467 бр. 31, с. 3551 бр. 90, 3661 с. бр. 56, с. 3668 бр. 69, с. 3796 бр. 86, с. 3921 бр. 65, с. 2952 бр. 71, с. 4014 бр. 42, с. 4189 бр. 100, с. 4419 бр. 11, с. 5192 бр. 80, с. 5209 бр. 98, с. 5722 бр. 74, с. 5968 бр. 55, с. 6160 бр. 84, с. 6273, бр. 8, с. 6479 бр. 9, с. 6628 бр. 70, с. 6758 бр. 28, с. 6984 бр. 33, с. 7005 бр. 10, с. 7352 бр. 94, с. 7502 бр. 36, с 7686 бр. 85, с. 7737 бр. 99, с. 7819 бр. 46, с. 7859 бр. 28; **по 25** ф добијају: с. 44 бр. 32, с. 94 бр. 74, с. 110 бр. 57, с. 183. бр. 24, с. 249 бр. 59, с. 390 бр. 5, с. 410 бр. 27, с. 437 бр. 16, с. 567, бр. 98, с. 646 бр. 39, с. 715 бр. 18, с. 719, бр. 43, с. 832 бр. 2, с. 974 бр. 31, с. 991 бр. 18, с. 1252 бр. 68, с. 1350 бр. 1. с. 1640 бр. 72, с. 1843 бр. 57, с. 1944 бр. 9, с. 2102 бр. 48, с. 2159 бр. 100, с. 2227 бр. 57, с. 2274 бр. 65, с. 2325 бр. 96, с. 2453 бр. 92, с. 2528 бр. 92, с. 2681 бр. 55, с. 2823 бр. 80, с. 2852 бр. 75, с. 3011 бр. 11, с. 3125 бр. 57. с. 3197 бр. 68 с. 3300 бр. 72, с. 3303 бр. 40, с. 3320 бр. 70, с. 3377 бр. 37, с. 3518. бр. 83, с. 3678, бр. 51, с. 3751 бр. 83, с. 3784 бр. 65, с. 4074 бр. 74, с. 4475 бр. 81, с. 4686 бр. 26, с. 4820 бр. 76, с. 4836 бр. 33, с. 4878 бр. 46, с. 4927 бр. 7, с. 4932 бр. 72 с. 4915 бр. 91, с. 4968, бр. 100, с. 4970 бр. 74. с. 5037 бр. 93, с. 5121 бр. 14, с. 5126 бр. 25, с. 5193 бр. 71, с. 5236 бр. 55. с. 5407 бр. 46, с. 5622 бр. 18, с. 5642 бр. 16, с. 5854 бр. 71, с. 5917 бр. 98, с. 6206 бр. 100, с. 6288 бр. 20, с. 6296 бр. 70. с. 6412 бр. 12, с. 6445 бр. 41, с. 6456 бр. 70, с. 6592 бр. 7, с. 6632 бр. 17, с. 6780 бр. 12, сер. 7096 бр. 49, с. 7106 бр. 55, с. 7235, бр. 93, сер. с. 7565 бр. 41, с. 7687 бр. 72 и с. 7896 бр. 78,

Осим тога извучено је у такозваном Tilgungsziehung-у још ово 11 серија: 1419, 2583, 3136, 3578, 4027, 4082, 5176, 5783, 6692, 7299 и 7542. Свака од оних 100 нумера што се налазе у свакој појединој од ови 11 серија добија 6 фор. Новци ови почињу се исплаћивати 19. новембра (1. децембра) 1884. кад почиње и исплаћивање осталих добитака.

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈОНСКЕ РАДЊЕ
Стевана Костовића у Будим-Пешти
од 1. (13.) новембра.

Жито ново из Потисја	— —	78 80	ф. 8 35	ф. 8 55
„ „ „	— — — —	75 77	„ 8 —	„ 8 30
Жито банатско	— — — —	76 78	„ 7 95	„ 8 25
„ „	— — — —	73 75	„ 7 70	„ 7.90
„ бачко	— — — —	78 80	„ 8 35	„ 8.55
„ „	— — — —	75 77	„ 8.—	„ 8 25
Жито влашко	— — — —	78	„ 7 60	„ 7 80
„ „ по каквоћи	— —	77	„ 7.40	„ 7.60
„ „	— — — —	76	„ 6.80	„ 7 20
„ „	— — — —	74	„ 650	„ 6.80
„ српско	— — — —	74 76	„ 6.90	„ 7.10
Уванц-жито за март-април	— —		„ 8 25	„ 8.27
„ за септ.-октобар	— — —		„ 8.85	„ 8.87
Раж нова мађарска	— — — — — —		„ 6 90	„ 7.15
„ влашка	— — — — — —		„ 6.40	„ 6 75
Лечам нов за храну	— — — — — —		„ 6·10	„ 6 25
„ по каквоћи средња роба	— —		„ 6.60	„ 6.90
„ за ниваре	— — — — — —		„ 8 50	„ 9 —
„ влашки	— — — — — —		„ 6.25	„ 6.50
Зоб нова трг. роба	— — — — — —		„ 6 40	„ 6.60
„ фина роба	— — — — — —		„ 6.60	„ 6 70
Уванц-зоб за март-април 1883.	— —		„ 6 67	„ 6 69
„ за септ.-октобар	— — —		„ — —	„ —
Проја мађарска	— — — — — —		„ 6 —	„ 6 25
„ влашка	— — — — — —		„ 6 25	„ 6 50
„ за октобар-новем.	— — — —		„ 6 —	„ 6 15
Кукуруз, готова роба, банатски	— —		„ 6.95	„ 7·—
„ „ „ „	— — —		„ 5 85	„ 5.40
„ за мај-јуни банатски	— —		„ — —	„ — —
„ за јуни-јули банатски нови	—		„ — —	„ —
Кукуруз за јули-август	— — — —		„ —	„ —
„ за август-септембар	— — —		„ — —	„ — —
„ за мај-јуни 1885.	— — — —		„ 5.81	„ 5.88
„ за децембар	— — — — —		„ 5.40	„ 5.45
Репица готова роба Kohl	— — — —		„ 12 50	„ 12 75
„ банатска	— — — — — —		„ 11 25	„ 11 50
„ за август-септембар Kohl 1885.	—		„ 13.—	„ 13.¼
„ за јули-август банатска	— —		„ — —	„ —
Горушица по каквоћи	— — — —		„ 6.50	„ 6 75
Мувар „ „	— — — —		„ 7.—	„ 7 50
Лапено семе по каквоћи	— — — —		„ 12 25	„ 12.75
Кудељно семе „	— — — —		„ 13 50	„ 14
Викељ по каквоћи	— — — — —		„ 6 50	„ 7.—
Пасуљ бели крупан	— — — — —		„ 9.75	„ 10.50
„ „ француски	— — — —		„ 10 75	„ 11.50
„ шарени	— — — — —		„ 5 50	„ 6 50
Погачице од репице	— — — — —		„ 5 50	„ 6 —
Погачице од горушице по каквоћи	— —		„ 5 —	„ 5 50
Мекиње груба роба	— — — —		„ 3 80	„ —.—
„ фина роба	— — — —		„ 3·90	„ —·—
Паприка трг. роба	— — — —		„ —.—	„ —
„ фина роба	— — — —		„ —.—	„ —.
Мед оцеђен	— — — — — —		„ 31.—	„ 33.—
„ воћни	— — — — — —		„ 28 —	„ 29
„ за октобар-новембар оцеђен	— —		„ — —	„ —.—
Восак розенвуски	— — — — — —		„ 140 —	„ 146.—
„ славонски	— — — — — —		„ 142.—	„ 147.—
Шљиве српске гот. роба у бурадма	—		„ 9 —	„ 12·—
„ „ „ „ у џакови	— —		„ 9.—	„ 12.50
„ уванц роба за окт. нов. у бурадма			„ —.—	„ —.—
„ „ „ „ у џакови	— —		„ 8.¾	„ 9.—
„ босанске гот. роба нова у бурадма			„ —.—	„ —.—
„ „ „ „ у џакови	—		„ 9.—	„ 13.—
„ уванц роба за окт. нов. у бур.			„ —.—	„ —.—
„ „ „ „ у џакови	—		„ 9 25	„ 9 ⅝
Шљива, готова роба, славонски	— —		„ 21.—	„ 21.50
„ банатски	— — — — —		„ 19.—	„ 20 —
„ септембар-октобар славонски	—		„ —.—	„ —.—
Свињска маст варошка	— — — —		„ 52.50	„ 53 50
„ „ сеоска роба	— — —		„ 49.	„ 50 50
Сланина сољена варошка	— — — —		„ 47 —	„ 48 —
„ „ сеоска роба	— — —		„ 46 —	„ 47 50
Шпирке прима мађарске 1883	— —		„ 14.—	„ 15.—
„ прима мађарске 1884	— —		„ 14.50	„ 16.—
Шпирке секунда „ 1884	— —		„ 9.—	„ 12.—
„ прима српске 1882.	— —		„ 12.—	„ 13.—
„ прима босанске 1883.	— —		„ 9.—	„ 11.—
Овчије коже српске по 102 ком.	— —		„ —.—	„ —.—
„ „ босан. и хрв. по 56 ком.			„ 44.—	„ 46.—
Јареће за обуће по 102 комада	— — —		„ 160.—	„ 170.—
Јагњеће српске нове 102 ком.			„ 90 —	„ 115.—
„ нове хрватске 102 комада	—		„ 110.—	„ 120.—

Храна. Од почетка недеље имасмо врло мала промета у житарској радњи, по слабо одржаним ценама. Исто тако изазваше нижа иноземска бележења лабав правац и у термин-житу. Кукуруз је пошао сасма противним правцем а не како се је исти посматрао до сада. Старе робе мало има на пијаци и тако се данас продала једна мала партија и по ф. 7. Термин за мај, јуни скаче под уплivом viших цена у Америци и Енглеској и већ је данас закључено више шлусева по ф. 5.87. Нова роба може се продати као готова по ф. 5.40—5.45. Зоб остаје чврсто одржана, а тражена је и за извоз, те се нема бојати, да ће пасти цене тога артикла. Јечам бележи непромењене цене. Ражи не достаје и тражена је за извоз по високим ценама.

Продукти Шљиве се сасвим слабо пазаре по нижим ценама јер ма да су складишта сразмерно мања, то ипак шпекулација никако не учествује у куп. Извоз је невнатан, а Чешка и Моравска конкуришу са много јефтинијом робом и тако није за очекивати, да ће се поправити цене. Босанска уванс-роба продана је по ф. 9⅜, а такова српска — које се више налази на пијаци — уванцуд је нуђена по ф. 9. Цена пекмеза такође је непромењено лабава. Мед се слабо тражи и нуђена је оцеђена роба по ф. 30 ф. 35 а воћчани мед бележи ф. 28 ф. 29. Восак се одржао у цени. Пасуљ је слабо тражен, услед знатнијих довоза. Кудељно семе тражено је са извоз Маст и сланина олабавише у цени.

РАСПИС НАГРАДА.

„Матица Српска" расписује из фонда Јована Наке В. С. Миклушког за годину 1885. ове награде, тражећи да се за њих нашиту:

I. Ова дела:

1. Роман, драма или шаљива игра, приповетка или новела из српског живота. — Награда од 50—500 фор. — Рок Петров-дан 1885.

2. Срем и Фрушка Гора, са историјског, културно-историјског, географског и народописног гледишта. — Награда од 300—500 фор. по вредности и величини дела. — Рок Петров-дан 1885.

3. Књига за народ „О заразљивим болестима." — Награда 100—300 ф. — Рок Петров дан 1885.

4. Популарно дело: „О пчеларству". — Награда од 100—150 фор. — Рок Петров-дан 1885.

II. За чланке за „Летопис":

Естетичка, научна или историјска расправа из српске књижевности. — Награда од 100—300 фор. — Рок Петров-дан 1885.

Дела за расписане награде не могу писци послати под својим именом, него ваља да на делима својима метну какав натпис или знак. Име, презиме, карактер и место, где станује списатељ, ваља у особитом писму написати, писмо запечатити и обележити га оним истим натписом или знаком, који је с поља на самом делу.

Само ће се она писма отворити, на којима је исти натпис или знак, који се налази на делима, којима се награда досуди. Остала ће се писма спалити.

Рукописи се не враћају.

Награда се издаје тек онда, кад писац поднесе дело наштампано, осим ако с „Матицом" о томе што друго не уговори.

Награда се губи, ако писац своје дело не изда на свет за годину дана, а међу тим није што друго уговорио.

Писац је дужан од свог награђеног дела, кад га штампа, уступити „Матици" 25 комада.

Чланци и расправе за „Летопис", као и награђене новеле и приповетке, штампају се најпре у „Летопису", а после остаје право и писцу и „Матици", да их могу прештампати посебице.

Према количини престалога новца „Матица" је вољна примати и по вредности награђивати и друга научна, популарно-научна и забавна дела, саставе и чланке, остављајући писцима, да могу слободно бирати предмете.

Нарочито се напомиње, да је главна скупштина овластила књижевно одељење и одбор, да могу издати из фонда накиног награде и оним чланцима и делима, која дођу и мимо расписане награде или која су већ стигла, па се налазе на оцени и то у течају године и пре скупштине, ако књижевно одељење или одбор пронађу, да приспослани саставци заслужују да се награде.

Из главне скупштине „Матице Српске" у Новоме Саду 1. (13.) септембра 1884.

Председник „Матице Српске":
Др. Ђорђе Натошевић с. р.

А. Хаџић с. р.,
секретар.

ОБЈАВА ЗА ЗУБОБОЛНЕ.

Слободан сам мојим поштованим клијентима као и осталој п. т. публици до знања ставити, да ћу ове недеље у Нови Сад у гостионицу „царице Јелисавете" приспети.

С поштовањем
Др. В. Дик,
зубни лекар.

ОГЛАСИ.

ТАНАСИЈА ЈОВАНОВИЋ И СИН
казанџије у Новом Саду.

Препоручују се поштованој публици, да су у стању обавити тачно, савесно и брзо сваку наруџбину и сваку оправку а у свако доба у свима пословима који се односе на бакарне послове. Исто тако можемо послужити пошт. муштерије увек и готовим еспапом од бакра.

Молимо за наруџбине и оправке. 1—3

Одговорни уредник Тоша Бекић.

Српска штампарија дра Светозара Милетића.